

G.W.F.

Eleusis

Hölderlinille. Elokuu 1796.

Ympärilläni, minussa asuu rauha, — uutteraa ihmistä
ei väsynyt huoli koskaan jätä,
rauhan antavat minulle vapaus ja joutoaika —
kiitos sinun, vapauttajani, ah yö! —
valkealla hämärän harsolla
reunustaa kuu kaukaisen kukkulan häilyvät rajat;
suosiollisesti tänne kimmeltää
kirkas liplatus järven —
kaukainen muisto poistaa
päivän ikävän tyhjyyden
ja kuin olisi vuosi välissä,
kuvasi, rakastettu, nousee eteeni,
ja päivän unohdettu ilo;
kuitenkin tuo kohta väistyy
jälleennäkemisen makeaan toivoon —
Jo minua pyörryttää kohtausta,
jossa kauan kaivaten, tulisesti syleilemme,
silloin on kysymyksessä kohtausta,
siitä salaisesta keskinäisestä tiedustelusta,
joka tässä ystävän tuessa, ilmeessä, mielenlaadussa
vaihtuu ajan kuluessa, — vanhan liiton uskollinen lujuus ja riemu,
jotta löytyisi vielä lujempi ja kypsempi liitto,
jota ei mikään vala vahvista,
joka eläisi vain vapaan totuuden, rauhan sääntöjen kanssa,
jota käsitys ja tunne ohjaa, ja joka ei koskaan, ei koskaan häviä.

Nyt neuvottelee välittävän todellisuuden kanssa toive,
joka kantoi minut kevyesti yli vuoriston sinulle,
— vaikka toiveen ja todellisuuden riita tiedottaa tuskin huokausta,
ja sen kanssa pakenee makean fantasian uni.
Silmäni kohoavat ikuisen taivaan holviin,
sinuun, oi välkkyvä tähtikuvio yön!
Ja kaiken toiveen, kaiken tahdon
unohdus virtaa alas sinun ikuisuudestasi;
Mieli eksyy siinä katseessa,
mitä minäni kutsui, se häviää,
antaudun siihen suunnattomaan,
olen siinä, kaikessa, vain se.
Tämän katseen syvyys ei oudoksuta palaavaa ajatusta,
sille ei ole sarastusta loputtoman edessä,
eikä se edes sitä hämmästytä.
Fantasia lähenee mieltä
ikisuus liittää sen hahmoon —
Tervetuloa teidän jalo henkenne, korkea varjo,
jonka otsalta hohtaa täydellisyys!
Se ei pelota — tunnen, että se on myös kotiseutuni eetteri,
todellisuus, loiste, joka kiertää teitä.

Suomentanut Antero Hagman

Oi, jos nyt olisivat ponnahtaneet itse pyhäkkösi portit auki,
oi Ceres, sinä, joka istut kunniapaikalla Eleusissa!
Humaltuneena haltioitumisesta nyt tuntisin
läheisyytesi värityksen;
ymmärtäisin ilmestyksesi;
selittäisin kuvien korkean mielen,
aistisin hymnit jumalten aterioiden ääressä
ja neuvojensa korkeat ajatelmat.
Mutta sinun temppelesi on vajennut, oi jumalatar!
pyhiltä alttareilta on jumalten joukko paennut takaisin Olympolle,
paeten häpäistyn ihmiskunnan hautaa,
viatonta neroa, joka heidät tänne taikoi!
Pappiensa viisaus vaikenee, ainuttakaan pyhien mysteerien kaikua
ei ole pelastunut meille asti — ja turhaan harjoittaa
ajattelija uteliaisuuttaan — enemmän kuin viisauden rakastamista
(sitä vakuuttavat etsijät itsellään olevan, ja sinua halveksivat)
— ja sen mestaroimiseksi
he kaivavat esille sanoja,
joihin sinun ylevä mielesi olisi painanut leimansa!
Turhaan! Eivät ole he siepanneet kuin pölyä ja tuhkaa,
joissa sinun elämäsi ei koskaan palaa heidän luokseen.
Mutta he tyytyvät kaikean mätään ja hengettömään,
nämä ikuisesti kuolleet! — tyytyväiset! — turhaan —
jäljellä ei ole merkkiäkään juhlistasi, ei kuvastasi ainuttakaan jälkeä!

Oppipojille olivat ylevien opetusten yltäkylläisyys
ja sanoinkuvaamattoman tunteen syvyys aivan liian pyhiä,
jotta he voisivat arvioida niiden kuihdutettuja merkejä.
Pelkkä ajatus ei käsitä sielua,
joka on ajan ja paikan ulkopuolella
sukeltuneena äärettömyyden ennakkoavistukseen,
itsensä unohtaneena, ja joka nyt uudestaan tietoisuuteen herää.
Se, joka haluaisi tästä toisille puhua,
tuntee sanojen köyhyyden, vaikkakin puhuisi enkelten kieltä.
Häntä kauhistuttaa ymmärrettyään niin vähän pyhää asiaa,
tehtyään heidän välityksellään niin vähän,
että puhe näyttää synniltä ja että hän väristen
sulkee itseltään suun.

Siinä, missä pyhitetty on siten itsessään kielletty,
viisas laki kieltää häntä paljastamasta vajavaisille hengille sitä,
mitä hän on pyhässä yössä nähnyt, kuullut, tuntenut —
jotta itse parhain ei hänen hartaudessaan
hämärtyisi heidän vallattomasta melustaan,
jotta heidän ontto sanahelinänsä
ei ärsytä häntä itseään pyhää vastaan,
että tätä ei tahrattaisi lokaan,
että uskottaisiin se muistin siimekseen, — että siitä ei
tulisi sofistin leikkikalua ja kauppatavaraa,
joka on myyty muutamasta rovosta
kaunopuheisen tekopyhän päällysviitaksi, tai vieläpä
hilpeän nassikan kepiksi,
ja joka lopulta muuttuu niin tyhjäksi,
ettei ole löytänyt elämänsä juurta kuin outojen suiden kaiussa.
Poikasi, oi jumalatar, saidat kunniastasi,
eivät ole kunniaasi kantaneet kaduilla ja toreilla,
he ovat sen kätkeneet sydämensä intiimissä pyhäkössä. —
Tästä syystä sinä et ole elänyt heidän suissaan,
heidän elämänsä kunnioittaa sinua, heidän teoissaan sinä yhä elät.
Myös tänä yönä olen sinut tuntenut, pyhä jumaluus.
Myös lastesi elämä on minulle usein näyttäytynyt,
aavistan sinut usein heidän tekojensa sieluksi!
Sinä olet ylevä mieli, luotettava usko,